

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W RZESZOWIE

LRZ.410.14.1.2024

Pan
Maciej Gierula
Prezes
Fundacji PRO SPE
ul. St. Jabłońskiego 7 lok. 7,
35-068 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/003 Realizacja „Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej na lata 2021-2030. Solidarność dla rozwoju”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja ¹ PRO SPE, ul. St. Jabłońskiego 7 lok. 7, 35-068 Rzeszów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Gierula, Prezes Zarządu, od 15 marca 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań publicznych dotyczących współpracy rozwojowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 25 września 2024 r., z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Magdalena Grabowska, główny specjalista kontroli państwowej upoważnienie do kontroli nr LRZ/79/2024 z 12 czerwca 2024 r. (akta kontroli tom, str.3 - 31)

¹ Dalej Fundacja.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Fundacja w terminach określonych w umowach dotacji zawartych z Ministrem Spraw Zagranicznych (dalej MSZ) wydatkowała środki finansowe w ramach realizacji czterech objętych kontrolą projektów współpracy rozwojowej: „Powrót do sprawności i aktywności zawodowej - stacjonarny oddział rehabilitacji dla dzieci i osób dorosłych” (realizowany w Gruzji), „Rehabilitacja w każdym zakątku Gruzji - udostępnienie nowoczesnej rehabilitacji w regionie Samcche – Dżawacheti”, „Radiologia i pełna diagnostyka w Zambii - utworzenie Centrum Diagnostyczno - Radiologicznego w Szpitalu Misyjnym Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katondwe” - moduł I oraz „Dom Pokoju w Betlejem - miejsce dające szansę edukacji i pracy w Palestynie”. Łączna wysokość udzielonej dotacji wyniosła 3 354,28 tys. zł. Wydatki zostały poniesione zgodnie z warunkami zawartych umów dotacji. Zaplanowane budżety w sposób precyzyjny określały pozycje wydatków niezbędnych dla realizacji projektów. Fundacja wywiązywała się z obowiązku prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji księgowej projektów w pełnym zakresie. Dowody księgowe były opisywane zgodnie z warunkami zawartych umów, jednak w zakresie trzech realizowanych projektów nie były one trwale oznaczone informacją o sfinansowaniu wydatku z dotacji MSZ, niemniej nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania tego samego kosztu z różnych źródeł.

Jednostka kontrolowana prawidłowo realizowała obowiązki promocyjne oraz informacyjne dotyczące realizowanych projektów. Zakupiony w ramach projektów sprzęt był oznaczony zgodnie z warunkami zawartych umów. W obiektach były umieszczane tablice informacyjne. Komunikacja dotycząca projektu odbywała się za pośrednictwem mediów społecznościowych, środków masowego przekazu oraz stron internetowych. Fundacja informowała MSZ oraz placówki dyplomatyczne o istotnych wydarzeniach dotyczących realizowanych projektów. Prawidłowo realizowała obowiązki sprawozdawcze. Przedłożone sprawozdania zostały zatwierdzone przez MSZ, jednak dwa z nich zostały przedłożone z jednodniowym opóźnieniem. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację celów i osiągnięcie rezultatów zbadanych projektów.

Cele oraz zakładane rezultaty projektów zostały osiągnięte. Z przyczyn niezależnych od jednostki kontrolowanej (wybuch konfliktu palestyńsko – izraelskiego, trudności z pozyskaniem urządzenia), nie zostało w pełni zrealizowane zadanie polegające na organizacji transportu zakupionego sprzętu (wypiekarni) do Palestyny i projekt musiał ulec modyfikacji za zgodą MSZ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja zadań publicznych dotyczących współpracy rozwojowej

1.

Opis stanu faktycznego

W latach 2021-2024 Fundacja realizowała pięć projektów współpracy rozwojowej zleconych przez MSZ, z czego dwa w dwóch modułach:

- Powrót do sprawności i aktywności zawodowej - stacjonarny oddział rehabilitacji dla dzieci i osób dorosłych realizowany w Gruzji, projekt realizowany w 2021 r.,

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

wartość udzielonej dotacji 835,26 tys. zł, wysokość wykorzystanych środków 834,32 tys. zł;

- Rehabilitacja w każdym zakątku Gruzji - udostępnienie nowoczesnej rehabilitacji w regionie Samcche - Dżawacheti, realizowany w 2022 r., wartość udzielonej dotacji oraz wysokość wykorzystanych środków – 935,56 tys. zł;
- Wysokiej jakości opieka zdrowotna dla mieszkańców Gruzji (moduł 1) realizowany w 2023 r., wartość udzielonej dotacji oraz wysokość wykorzystanych środków 380,68 tys. zł⁴, oraz realizowany w 2024 r. moduł 2 wartość udzielonej dotacji 560,6 tys. zł⁵;
- Dom Pokoju w Betlejem - miejsce dające szansę edukacji i pracy w Palestynie, projekt realizowany w 2023 r. wartość udzielonej dotacji 1 176,25 tys. zł, wysokość wykorzystanych środków 1 144,32 tys. zł;
- Radiologia i pełna diagnostyka w Zambii - utworzenie Centrum Diagnostyczno - Radiologicznego w Szpitalu Misyjnym Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katondwe, moduł 1 realizowany w 2023 r. wysokość udzielonej dotacji oraz wykorzystanych środków 407,2 tys. zł oraz moduł 2 realizowany w 2024 r. o wartości 509,6 tys. zł⁶.

Łączna wartość wszystkich realizowanych projektów wynosiła 4 805,16 tys. zł, była ona równa kwocie udzielonych dotacji.

Spośród projektów realizowanych przez Fundację, szczegółowej kontroli poddano projekty: „Powrót do sprawności i aktywności zawodowej - stacjonarny oddział rehabilitacji dla dzieci i osób dorosłych”⁷, „Rehabilitacja w każdym zakątku Gruzji - udostępnienie nowoczesnej rehabilitacji w regionie Samcche-Dżawacheti”⁸, „Radiologia i pełna diagnostyka w Zambii - utworzenie Centrum Diagnostyczno - Radiologicznego w Szpitalu Misyjnym Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katondwe” - (moduł 1)⁹, oraz „Dom Pokoju w Betlejem - miejsce dające szansę edukacji i pracy w Palestynie”¹⁰.

(akta kontroli tom I str. 283 - 454, 465 - 466)

2

Projekt pierwszy realizowany był na podstawie umowy DWR/PPR 2021/055/1/2021 zawartej 27 września 2021 r., pomiędzy Fundacją a MSZ. Zgodnie z §2 zawartej umowy, termin realizacji projektu oraz poniesienia wydatków ustalono od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r.

Bezpośrednim celem projektu było stworzenie nowoczesnego ośrodka rehabilitacji neurologicznej, kardiologicznej i pourazowej dostarczającego usługi rehabilitacji stacjonarnej (dwadzieścia cztery godziny siedem dni w tygodniu) dla dzieci i osób dorosłych w Gruzji oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych gruzińskiego personelu medycznego.

Zgodnie z §3 zawartej umowy, MSZ przekazało na rachunek Fundacji 835,26 tys. zł na realizację zadań przewidzianych w projekcie. Projekt był realizowany z Zakonem Posługującym Chorym – Kamilianie Filia w Gruzji jako partnerem.

⁴ Według danych przekazanych przez Fundację.

⁵ Do dnia 25 września 2024 r. projekt nie został w pełni zrealizowany.

⁶ Do dnia 25 września 2024 r. projekt nie został w pełni zrealizowany.

⁷ Dalej stacjonarny oddział rehabilitacji w Gruzji lub projekt pierwszy.

⁸ Dalej rehabilitacja w każdym zakątku Gruzji lub projekt drugi.

⁹ Dalej Radiologia w Zambii lub projekt trzeci.

¹⁰ Dalej Dom Pokoju w Betlejem lub projekt czwarty.

Na podstawie umowy znak DWR/PPR2022/032/1/2022 zawartej z MSZ 3 października 2022 r., Fundacja realizowała projekt drugi. Zgodnie z §2 zawartej umowy, termin realizacji projektu oraz poniesienia wydatków ustalono od 1 sierpnia do 31 grudnia 2022 r. Zgodnie z §3 umowy, MSZ przekazało na rachunek Fundacji 935,56 tys. zł na realizację zadań przewidzianych w projekcie. Celem projektu było zwiększenie dostępności i jakości usług diagnostycznych i rehabilitacyjnych dla dzieci i dorosłych i/lub osób niepełnosprawnych oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych gruzińskiego personelu medycznego. Projekt był realizowany z Zakonem Posługującym Chorym – Kamilianie Filia w Gruzji jako partnerem.

Na podstawie umowy znak DWR/PPR2023/039/2/2023 zawartej z MSZ 15 września 2023 r., Fundacja realizowała projekt trzeci. Zgodnie z §2 zawartej umowy, termin realizacji projektu oraz poniesienia wydatków ustalono od 1 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. Celem Projektu było zwiększenie dostępności i jakości usług diagnostycznych i radiologicznych dla dzieci i dorosłych i/lub osób niepełnosprawnych. Cel odnosi się do całości Projektu, nie wyznaczono celu pośredniego dla badanego modułu. Zgodnie z §3 zawartej umowy, MSZ przekazało na rachunek Fundacji 407,2 tys. zł na realizację zadań przewidzianych w projekcie. Projekt był realizowany z Zakonem Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej w Zambii jako partnerem.

Na podstawie umowy znak DWR/PPR2023/055/1/2023 zawartej z MSZ 16 października 2023 r., Fundacja realizowała projekt czwarty. Zgodnie z §2 zawartej umowy, termin realizacji projektu oraz poniesienia wydatków ustalono od 1 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. Celem Projektu było zwiększenie dostępności i jakości edukacji na wszystkich poziomach dla dzieci i dorosłych (w tym i/lub osób niepełnosprawnych) oraz zwiększenie liczby osób z niej korzystających oraz zwiększenie przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród ludności Betlejem. Zgodnie z §3 zawartej umowy, MSZ przekazało na rachunek Fundacji 1 176,25 tys. zł na realizację zadań przewidzianych w projekcie. Projekt był realizowany z Domem Zakonnym Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety – Dom Pokoju w Betlejem jako partnerem.

Załącznikiem do wszystkich zawartych umów były oferty, szczegółowy opis działań w projekcie, budżet projektu oraz jego harmonogram, schemat sprawozdania z wykonania projektu, wytyczne dotyczące informowania o projektach oraz znakowania projektów realizowanych w ramach polskiej współpracy rozwojowej, plan bezpieczeństwa, informacje z KRS oraz dotyczące przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją zadania publicznego.

Fundacja zrealizowała zakres działań oraz wydatków badanych projektów w terminach określonych w umowach dotacji.

(akta kontroli tom I str. 283 - 454, tom II str. 7 - 34, tom III str. 9 - 34, tom IV str. 5 - 39, 165 - 220)

3

Budżet projektu będący załącznikiem do każdej z badanych umów zawierał precyzyjne informacje w zakresie planowanych wydatków. Szczegółowym badaniem objęto całość wydatków czterech projektów wymienionych w punkcie drugim wystąpienia pokontrolnego w łącznej wysokości 3 321,41 tys. zł.

W części wydatków administracyjnych przewidziane były koszty zarówno po stronie Fundacji jak również partnera zagranicznego dotyczące kategorii: koordynatora projektu, księgowości, materiałów biurowych, kosztów bankowych oraz Internetu, przesyłek oraz telefonów.

We wszystkich projektach koordynatorzy (po jednym po stronie polskiej jak i partnera zagranicznego) realizowali zadania na podstawie zawartych umów zlecenia. Umowy

określały wysokość wynagrodzenia, rodzaj realizowanych zadań (całość zadań związanych z realizacją projektu z wyłączeniem księgowości) oraz ryczałtową formę wypłaty wynagrodzenia. Koordynatorzy wykonywali swoje zadania samodzielnie, nie zatrudniono innych osób do obsługi projektu. Umowy zlecenia w sposób ogólny precyzowały zakres obowiązków koordynatorów, natomiast przedkładane do wypłaty rachunki nie zawierały raportów określających rodzaj wykonywanych czynności wykonywanych w okresie na który były one wystawiane. Prezes Fundacji wyjaśnił, iż w Umowach nie zawarto obowiązku wykonywania tego typu raportów, gdyż przewidziano zryczałtowany charakter wypłaty.

W ramach każdego projektu zawarto umowy na realizację usług księgowych (odrębne umowy zawierała Fundacja oraz partner projektu w którym realizowany był projekt). Umowy przewidywały ryczałtową wypłatę wynagrodzenia (miesięcznie po przedłożeniu rachunku/faktury) oraz zobowiązywały do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji księgowej i ewidencji księgowej.

Wydatki poniesione na koordynatora ze strony Fundacji oraz partnera zagranicznego wyniosły:

- Projekt pierwszy – koszty koordynatorów w Polsce i Gruzji łącznie 30 tys. zł, koszty usług księgowych po stronie Fundacji i partnera 18 tys. zł. Łącznie wszystkie koszty administracyjne wyniosły 51,8 tys. zł, w tym: koszty bankowe 270,64 zł, materiały biurowe po stronie Fundacji oraz partnera 3 tys. zł, koszty przesyłek pocztowych Internetu, telefonu 590 zł – całość kosztów poniesiona z przyznanej dotacji (kwota mniejsza od planowanej o 940 zł),
- Projekt drugi - koszty koordynatorów w Polsce i Gruzji łącznie 30 tys. zł, koszty usług księgowych po stronie Fundacji i partnera 15 tys. zł. Łącznie wszystkie koszty administracyjne sfinansowane ze środków dotacji wyniosły 50,3 tys. zł, w tym: koszty bankowe 398,29 zł, materiały biurowe po stronie Fundacji oraz partnera 4,5 tys. zł, koszty przesyłek pocztowych, Internetu, telefonu 401,71 zł (kwota zgodna z planowanym budżetem).
- Projekt trzeci - koszty koordynatorów w Polsce i Zambii łącznie 40 tys. zł, koszty usług księgowych po stronie Fundacji i partnera 4 tys. zł. Łącznie wszystkie koszty administracyjne sfinansowane ze środków dotacji wyniosły 49,5 tys. zł, w tym: materiały biurowe po stronie Fundacji oraz partnera 1,5 tys. zł, koszty przesyłek pocztowych, Internetu, bankowe, telefonu 1 tys. zł, ewaluacja modułu I 3 tys. zł - całość kosztów poniesiona z przyznanej dotacji (kwota zgodna z planowanym budżetem).
- Projekt czwarty - koszty koordynatorów w Polsce i Palestynie łącznie 40 tys. zł, koszty usług księgowych po stronie Fundacji i partnera 10 tys. zł. Łącznie wszystkie koszty administracyjne sfinansowane ze środków dotacji wyniosły 54,3 tys. zł, w tym : materiały biurowe po stronie Fundacji oraz partnera 3 tys. zł, koszty bankowe 300 zł, koszty przesyłek pocztowych Internetu, telefonu 1 tys. zł - całość kosztów poniesiona z przyznanej dotacji – całość kosztów poniesiona z przyznanej dotacji (kwota o 300 zł niższa w stosunku do planowanego budżetu).

Budżet każdego z projektów w sposób precyzyjny określał wszystkie koszty w tym rodzaj planowanych do zakupu urządzeń medycznych czy też innych zakupów związanych z projektem (np. podręczniki do nauki języków, pomoce edukacyjne itp.).

Wszystkie wydatki wykazane w sprawozdaniach z realizacji projektów były udokumentowane i były zgodne z pozycjami przewidzianymi w budżecie będącym załącznikiem do zawartych umów dotacji. Wszystkie dokumenty księgowe zostały

wystawione w okresie przewidzianym w umowach dotacji, a ich płatność nastąpiła w terminach określonych w zawartych umowach.

Przedstawione dowody księgowe dot. zakupów realizowanych przez Fundację zawierały dekretacje księgowe oraz dowody weryfikacji pod względem rachunkowym. Weryfikacja pod względem merytorycznym była dokonywana przez koordynatorów projektów.

Dowody księgowe dot. projektu pierwszego, drugiego realizowane ze strony Fundacji zawierały zapisy dekretacji księgowej oraz dowody zatwierdzenia ich pod względem rachunkowym. Do wszystkich dowodów księgowych, na osobnej kartce były dołączane opisy wydatków zgodnie z przepisem §8 ust. 3 umów dotacji. Opisy te zawierały ponadto informację co do źródeł finansowania danej pozycji (środki pochodzące z dotacji, ze środków własnych realizowanych w ramach projektu oraz poza nim. Wydatki ze środków własnych nie były przewidziane na etapie zawierania umów dotacji. Wydatki ze środków własnych były dokonywane w przypadku gdy faktyczny koszt planowanej pozycji był wyższy od przewidzianego w budżecie. Dokumenty sporządzone w języku gruzińskim w zakresie wydatków poniesionych przez gruzińskiego partnera nie były tłumaczone na język polski¹¹, dołączony był do nich opis koordynatora projektu wynikający z przepisu §8 ust. 3 umów dotacji. Żaden z dowodów księgowych nie był w sposób trwały oznaczony ze wskazaniem źródła finansowania z dotacji MSZ. Szerszy opis został zawarty w sekcji stwierdzonych nieprawidłowości. Treść oraz możliwość jednoznacznego przypisania do działania określonego w budżecie każdego dowodu księgowego pozwalały stwierdzić, że wydatki zostały poniesione w sposób prawidłowy. Prezes wyjaśnił, iż podatkowy system gruziński zabezpiecza dokumenty przed podwójnym finansowaniem, gdyż w pierwszej kolejności wystawiana jest faktura proforma, na podstawie której dokonywana jest opłata za produkt/usługę. Wyjaśnił, że kolejnym krokiem jest wydanie faktury ostatecznie potwierdzającej zakup, która znajduje się na serwerze Urzędu Podatkowego, opatrzona niepowtarzalnym numerem, wraz z wszystkimi danymi (podlega kontroli Urzędu Podatkowego). Podał ponadto, że wszystkie faktury są dodatkowo rejestrowane przez podmioty prowadzące swoje indywidualne rejestry.

Dowody księgowe dot. projektu trzeciego realizowane ze strony Fundacji zawierały zapisy dekretacji księgowej oraz dowody zatwierdzenia ich pod względem rachunkowym. Wszystkie dowody księgowe były opatrzone pieczęcią informującą o finansowaniu ze środków MSZ wraz ze wskazaniem tytułu projektu oraz numeru umowy dotacji. Pieczęć zawierała również rubryki do wypełnienia przez koordynatora w zakresie numeru działania. Faktury dot. wydatków realizowanych w Zambii były wystawiane w języku angielskim, był do nich dołączany ich opis w języku polskim wraz ze wskazaniem działania w projekcie z którego dany wydatek wynikał.

Dowody księgowe dot. projektu czwartego realizowane ze strony Fundacji zawierały zapisy dekretacji księgowej oraz dowody zatwierdzenia ich pod względem rachunkowym. Dołączono do nich kartki zawierające opisy wynikające z §8 ust. 3 umowy dotacji. Dekretacja księgowa umieszczona na dokumentach księgowych (opisująca sposób księgowania operacji gospodarczej na kontach wyodrębnionych na potrzeby projektu) oraz ich treść (przedmiot transakcji) oraz przypisanie do właściwej pozycji w sprawozdaniu końcowym wskazywała na prawidłowe zrealizowanie wydatku. Żaden z dowodów księgowych nie był trwale oznaczony w zakresie finansowania z dotacji MSZ. Szerszy opis został zawarty w sekcji stwierdzonych nieprawidłowości. Prezes podkreślił, iż w każdym z projektów realizowanych przez

¹¹ Zgodność wydatku na dokumencie księgowym w języku gruzińskim z właściwym działaniem w budżecie projektu oraz z opisem sporządzonym przez koordynatora projektu stwierdzono na podstawie roboczych tłumaczeń. Zawarte umowy dotacji nie nakładały obowiązku tłumaczenia dokumentów księgowych na język polski.

Fundację stosowano się do zapisów umowy dotacji i przepisów krajowych dotyczących „równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości”.

W załączniku do umowy o dofinansowanie projektu drugiego, wśród pozycji dot. poszczególnych poddziałań znalazły się określone modele sprzętu (poddziałania: 1.1, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 1.10, - 1.12, 1.20, 1.25, 1.28, 3.1-3.13). Prezes wyjaśnił że *budget projektu był tworzony na etapie przygotowywania projektu w oparciu o potrzeby grupy docelowej*. Wyjaśnił, że *wskazanie konkretnych modeli sprzętu wynikało z faktu, że taki rodzaj sprzętu dla określonej grupy docelowej produkuje tylko jedna firma i jest on sprzedawany przez wiele firm we współpracy z danym producentem*. W ramach tego projektu dokonano wyboru wykonawców z którymi zawarto umowy: PPR/05/2022 na kwotę 264,19 tys. zł, PPR/06/2022 na kwotę 259,48 tys. zł, PPR/07/2022 na kwotę 30 tys. zł. Prezes wyjaśnił, że wybór dostawcy/usługodawcy był dokonywany w oparciu o warunek umowy określony w §5 ust. 1 zawartej umowy dotacji, poprzez wielokrotnie prowadzone rozeznanie rynkowe oraz zbierania ofert od różnych podmiotów w celu wybrania najkorzystniejszej ceny. Wyjaśnił ponadto, że wycenę sprzętu przedłożyły trzy podmioty po stronie polskiej oraz dwa podmioty z Gruzji. Następnie w wyniku negocjacji dokonano wyboru podmiotu, w celu zakupu najlepszego sprzętu w najbardziej korzystnej cenie.

Z analizy przedłożonych dokumentów oraz udzielonych wyjaśnień wynika, iż Fundacja do zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane stosowała zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości. Nie miało ponadto miejsca podwójne finansowanie tych samych wydatków ze środków dotacji MSZ oraz innych źródeł, co zostało stwierdzone podczas badania poniesionych w ramach projektów wydatków. W sposób prawidłowy zostały udokumentowane wydatki z dotacji dokonane w innych walutach przez partnerów zagranicznych (EUR, GEL, ILS, ZMW). Opisy dowodów księgowych zawierają informację odnośnie zastosowanego faktycznego kursu wymiany walut na dany dzień oraz przeliczenie na złoty polski.

(akta kontroli tom I str. 159 - 454, tom II str. 7 – 34, 56 - 62, 164 - 299, tom III str. 9 - 34, 173 - 461, tom IV str. 5 - 39, 107 - 220, 282 - 461)

4

Zgodnie z § 8 ust 1 badanych umów dotacji, Fundacja była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo księgowej i ewidencji księgowej projektu, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości¹², w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Uchwałą Zarządu nr 1/Z/2016 z dnia 20 marca 2016 r. zmienionej uchwałą Zarządu z 22 stycznia 2018 r. przyjęte zostały zasady rachunkowości w Fundacji. Zarządzeniem tym przyjęto Politykę rachunkowości, plan kont oraz instrukcję i obieg dokumentów finansowo księgowych. W związku z realizowanymi projektami finansowanymi z dotacji MSZ, Zarządzeniami Prezesa z 1 października 2021 r., 11 października 2022 r. oraz 26 września 2023 r. dokonane zostały zmiany w zakresie zasad stosowania zakładowego planu kont. Zgodnie z powyższymi zasadami, dla projektów wprowadzono wyodrębnione konta księgowe:

– Projekt pierwszy:	konto 740	–	przychody	dotacja	MSZ-
DWR/PPR2021/055/1/2021,	konto 442	–	koszty	dotacja	MSZ-
DWR/PPR2021/055/1/2021,	134	–	rachunek	dotacja	MSZ-

¹² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 120. ze zm.

DWR/PPR2021/055/1/2021. Dodatkowo niewykorzystane środki finansowe w wysokości 939,36 zł zostały przeksięgowane na konto 240-02.

- Projekt drugi: konto 740 – przychody dotacja MSZ-DWR/PPR2022/032/1/2022, konto 442 – koszty dotacja MSZ- DWR/PPR2022/032/1/2022, 134 – rachunek dotacja MSZ- DWR/PPR2022/032/1/2022. W związku z faktem, iż konta te zostały rozliczone w 2021 r. do zera, zaś salda na 31 grudnia 2021 r. były zerowe wykorzystano utworzone konta do księgowania projektu zainicjowanego w 2022 r.
- Projekt trzeci: konto 743 przychody dotacja MSZ konto analityczne 01 Projekt Zambia DWR/PPR2023/039/2/82023, koszty konto 443 dotacja MSZ konto analityczne 01. Wpływ środków na konto bankowe jednostki księgowano na koncie 132 konto analityczne 01,
- Projekt czwarty: konto 743 przychody dotacja MSZ konto analityczne 03 Projekt Zambia DWR/PPR2023/055/1/2023, koszty konto 443 dotacja MSZ konto analityczne 03. Wpływ środków na konto bankowe jednostki księgowano na koncie 132 konto analityczne 03.

W zakresie rozliczenia środków finansowych wydatkowanych przez partnerów zagranicznych, księgowa Fundacji wyjaśniła, że *przekazane środki na rachunek partnera zagranicznego, z wyciągu bankowego księgowane są na konto zespołu 2 – w analityce kontrahent. Po otrzymaniu dokumentów od koordynatora projektu, poleceniem księgowania – PK – przeksięgowywane są z konta zespołu 2, na konto kosztowe danego projektu. Księgowanie dokonywane są w zależności od terminu otrzymania dokumentów. Pod dokumentem PK załączone są opisy faktur środków wydatkowanych przez partnera.*

Przedłożone przez Fundację listy księgowania na kontach syntetycznych przedłożonych na wydrukach¹³ potwierdzają prowadzenie przez jednostkę kontrolowaną wyodrębnionej ewidencji księgowej.

(akta kontroli tom I str.32 - 85, 92 - 140, 145 - 158, 265 - 282, tom II str. 2 - 6, tom III str. 2 - 8, tom IV str. 3 - 4, 261 - 267)

5

Zgodnie z §5 ust 4 zawartych z MSZ umów o dotację, dopuszczalne były zmiany wysokości poszczególnych pozycji budżetowych oraz dodawanie nowych pozycji budżetowych, jeżeli było to niezbędne do zrealizowania projektu, z zastrzeżeniem, że suma wydatków w kategorii kosztów administracyjnych wykazana w sprawozdaniu z wykonania projektu nie może być większa od sumy kosztów administracyjnych określonych w umowie.

Planowane koszty administracyjne pierwszego projektu wyniosły 52,8 tys. zł, a koszty programowe 782,44 tys. zł. Fundacja wykazała w sprawozdaniu poniesione wydatki w części administracyjnej w wysokości 51,86 tys. zł (98,2% planowanych), natomiast w części programowej 782,46 tys. zł (100% planowanych).

Planowane koszty administracyjne drugiego projektu wyniosły 50,3 tys. zł, a koszty programowe 885,26 tys. zł. Fundacja wykazała w sprawozdaniu poniesione wydatki w części administracyjnej w wysokości 50,3 tys. zł (100% planowanych), natomiast w części programowej 885,26 tys. zł (100% planowanych).

¹³ Oprogramowanie Comarch ERP optima, v. 2024.5.1.1941

Planowane koszty administracyjne trzeciego projektu wyniosły 49,5 tys. zł, a koszty programowe 357,7 tys. zł. Fundacja wykazała w sprawozdaniu poniesione wydatki w części administracyjnej w wysokości 49,5 tys. zł (100% planowanych), natomiast w części programowej 357,7 tys. zł (100% planowanych).

Planowane koszty administracyjne czwartego projektu wyniosły 54,6 tys. zł, a koszty programowe 1 121 655 tys. zł. Fundacja wykazała w sprawozdaniu poniesione wydatki w części administracyjnej w wysokości 54,3 tys. zł (99,5% planowanych), natomiast w części programowej 1 090,02 tys. zł (97,2% planowanych).

Fundacja dokonała zakupu wszystkich pozycji określonych w umowie dla pierwszego, drugiego i czwartego projektu¹⁴, jednak niektóre poniesione koszty były wyższe w stosunku do planowanych, z kolei inne niższe. W sprawozdaniu wykazano również odmienne w stosunku do planowanych koszty poszczególnych działań w części programowej. Zmiany te były dopuszczalne w świetle §5 ust 4 zawartej umowy dotacji. MSZ wyraziło zgodę na zmiany.

W przypadku trzeciego projektu, Fundacja dokonała zakupu wszystkich pozycji określonych w umowie w wysokości określonej w umowie dotacji, co było zgodne z §5 ust 4 zawartej umowy dotacji.

(akta kontroli tom I str. 283 - 454)

6

Zgodnie z §12 ust. 3 zawartych umów, Fundacja była zobowiązana do złożenia sprawozdania z wykonania projektu w terminie 30 dni od dnia zakończenia jego realizacji. Zgodnie z §12 ust. 4 zawartych umów termin złożenia sprawozdania uważa się za zachowany, jeśli przed jego upływem zostało nadane przesyłką poleconą w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, dostarczone osobiście bądź za pośrednictwem poczty kurierskiej na adres MSZ lub wpłynęło na skrzynkę ePuap MSZ. Data zakończenia każdego z badanych projektów była określona na dzień 31 grudnia, stąd sprawozdania powinny zostać złożone do dnia 30 stycznia kolejno 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r.

Zgodnie z Urzędowymi Poświadczeniami Przedłożenia (dalej UPP), sprawozdania końcowe z realizacji projektów: pierwszego zostało złożone 31 stycznia 2022 r.¹⁵ projektu drugiego 31 stycznia 2023 r., trzeciego 24 stycznia 2024 r., czwartego zostało złożone 31 stycznia 2024 r. Sprawozdania z realizacji projektu drugiego (DWR/PPR2022/032/1/2022) i czwartego (DWR/PPR2023/055/1/2023) zostały złożone po upływie terminu określonego w umowie dotacji (jeden dzień po terminie), co zostało opisane w sekcji stwierdzonych nieprawidłowości. Prezes wyjaśnił, iż projekt drugi został złożony z opóźnieniem w wyniku pomyłki Koordynatora projektu, natomiast projekt czwarty został złożony po terminie w wyniku problemów z systemem informatycznym. Wszystkie sprawozdania końcowe zostały zaakceptowane przez MSZ. Ministerstwo skierowało uwagę dotyczącą dwóch ww. projektów, o ich przedłożeniu po upływie terminu określonego w umowie dotacji.

MSZ zatwierdziło wykorzystane kwoty dotacji w wysokości: dla projektu pierwszego – 834,32 tys. zł, dla projektu drugiego – 935, 56 tys. zł, dla projektu trzeciego w wysokości 407,2 tys. zł oraz czwartego w wysokości 1 144,32 tys. zł. MSZ nie wymagał przedkładania sprawozdań okresowych. Dane odnośnie wydatkowanej dotacji ogółem, a także kosztu całkowitego projektu wykazane w sprawozdaniach były

¹⁴ Koszty w ramach projektu trzeciego (poza administracyjnymi) dotyczyły robót budowlanych. W związku z problemami niezależnymi od Fundacji (projekt czwarty) w uzgodnieniu z MSZ zrezygnowano z zakupu jednego urządzenia – szerzej na temat tego zagadnienia w punkcie nr 10

¹⁵ Ostatni dzień na złożenie sprawozdania przypadał na niedzielę, w związku z czym sprawozdanie uznaje się za złożone w terminie zgodnym z zawartą umową dotacji.

zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej. Objęte badaniem dokumenty źródłowe zostały prawidłowo ujęte w wykazie wydatków stanowiącym załącznik do sprawozdań.

(akta kontroli tom I str. 225 - 235, 283 - 462)

7

Stosownie do wymogów przepisu § 13 ust. 1 zawartych umów, Fundacja była zobowiązana do wykorzystania przyznanych dotacji w terminach wskazanych w umowach (do 31 grudnia roku w którym był zawarta umowa). Kwoty dotacji przyznanych na realizację drugiego i trzeciego projektu zostały w pełni wykorzystane w terminach określonych w umowach.

Fundacja nie wykorzystwała pełnej kwoty dotacji przyznanej na realizację projektu pierwszego (939,36 zł) i czwartego (31 932,17 zł). Zgodnie z § 13 ust.1 zawartych umów, fundacja była zobowiązana do zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji do 30 dni od dnia zakończenia realizacji projektu. Fundacja dokonała przelewu niewykorzystanej kwoty dotacji w ramach projektu pierwszego dnia 28 stycznia 2022 r. oraz w ramach projektu czwartego 29 stycznia 2024 r., w terminie określonym w zawartych umowach.

(akta kontroli tom I str. 238, tom IV str. 480)

8

Fundacja osiągnęła planowane rezultaty we wszystkich czterech badanych projektach, za wyjątkiem projektu czwartego, gdzie w związku z konfliktem zbrojnym skutkującym problemami z organizacją transportu oraz trudnościami związanymi z produkcją urządzenia (wypiekarni) za zgodą MSZ zrezygnowano z tej pozycji w projekcie.

W ramach realizacji projektu pierwszego stworzono nowoczesny stacjonarny ośrodek rehabilitacji neurologicznej, kardiologicznej i pourazowej w Tbilisi. Realizacja tego zadania zwiększyła o 100% dostęp do usług rehabilitacji stacjonarnej dla dzieci i dorosłych (dwadzieścia cztery godziny siedem dni w tygodniu) w skali całego kraju. Ponadto w wyniku realizacji szkoleń specjalistycznych, treningów oraz wymiany doświadczeń zawodowych dla gruzińskiego personelu medycznego, podniesiono jego kwalifikacje oraz podniósł się poziom wiedzy w zakresie wykorzystania nowoczesnego sprzętu do rehabilitacji (22 osób).

Realizacja projektu drugiego pozwoliła na osiągnięcie wszystkich planowanych rezultatów. Projekt zakładał wyposażenie w specjalistyczny sprzęt stworzonego Centrum Diagnostyczno – Rehabilitacyjnego w Akhaltsikhe oraz udostępnienie usług diagnostycznych oraz rehabilitacyjnych dla osób biednych i niepełnosprawnych na terenach zmarginalizowanych. Sale diagnostyczne w ośrodku zostały wyposażone w profesjonalny sprzęt do rehabilitacji, fizjoterapii i przygotowany do objęcia wsparciem 500 dzieci i dorosłych w poradniach fizjoterapii, fizykoterapii, logopedii, psychologii i terapii zajęciowej. Projekt umożliwił również wymianę doświadczeń pomiędzy polskimi i gruzińskimi specjalistami w zakresie kompleksowej opieki nad pacjentami. Przeprowadzono również cykl szkoleń z zakresu logopedii, fizjoterapii i integracji sensorycznej celem zapewnienia profesjonalnej opieki i terapii. Szkoleniami objęto 25 specjalistów z Gruzji (łącznie 115 godzin szkoleniowych). Realizacja wszystkich zaplanowanych działań umożliwiła poprawę jakości i zwiększenia dostępności usług w zakresie diagnostyki i rehabilitacji dla dzieci i osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Realizacja projektu trzeciego (moduł I) dotyczyła budowy obiektu budowlanego (Centrum Diagnostyczno-Radiologiczne dla osób chorych), który w module II zostanie

wyposażony w urządzenia pozwalające na zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych dla dzieci i dorosłych w zakresie diagnostyki RTG układu mięśniowo-szkieletowego, oddechowego, pokarmowego, moczowo – płciowego i nerwowego w Katondwe.

W ramach realizacji projektu czwartego zwiększono dostępność do edukacji dla dzieci i młodzieży poprzez wyposażenie sal edukacyjnych w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne. Utworzono trzy warsztaty (szwalnia, hafciarnia, warsztat do produkcji pamiątek) oraz przygotowano pomieszczenia do utworzenia czwartego warsztatu (opłatkarni) w ramach których utworzono pięć miejsc pracy. Wyposażono salę muzyczną, salę do muzykoterapii, salę do nauki języków (możliwość korzystania z pomieszczeń przez minimum 40 osób miesięcznie). W ramach projektu zaplanowano również szkolenia prowadzone przez polskich specjalistów. W wyniku wybuchu konfliktu zbrojnego, działania szkoleniowe zostały ograniczone do terenu Palestyny i wzięło w nich udział cztery osoby które podejmą prace w warsztatach. Docelowo te osoby będą w przyszłości wdrażać następne. W związku z konfliktem zbrojnym oraz trudnościami związanymi z terminową dostawą maszyny - wypiekarni, Fundacja dokonała w uzgodnieniu z MSZ stosownych zmian. Szerszy opis został zawarty w punkcie 10

(akta kontroli tom I str. 89 - 140, 283 - 454, 464)

9

Zgodnie z przepisem § 9 zawartych umów, jednostka kontrolowana była zobowiązana do informowania, że projekty były współfinansowane ze środków otrzymanych z MSZ oraz do umieszczania znaku graficznego „Polska pomoc” zgodnie z wytycznymi dotyczącymi informowania o projektach oraz znakowania projektów realizowanych w ramach polskiej współpracy rozwojowej.

Fundacja w badanych projektach wywiązywała się z obowiązku odnośnie działań informacyjnych. Informacje o źródle finansowania projektu były przekazywane za pośrednictwem środków masowego przekazu¹⁶ (telewizja regionalna w Polsce, radio, media społecznościowe).

Partnerzy w ramach badanych projektów przygotowali i umieścili tablice informacyjne dotyczące otrzymanej pomocy w budynkach w których była realizowana pomoc. Zakupiony sprzęt oraz wyposażenie zakupione w ramach projektu zostały oznakowane naklejkami w języku angielskim: "Polska pomoc".

Fundacja realizowała ponadto obowiązek informowania MSZ oraz placówek zagranicznych o istotnych działaniach w projekcie.

W ramach projektu pierwszego oraz drugiego, partnerzy projektu na bieżąco informowali placówkę dyplomatyczną w Tbilisi o przebiegu realizacji projektu. Pracownicy ambasady RP uczestniczyli w wydarzeniach związanych z prezentowaniem projektów społeczności lokalnej, co było dokumentowane w mediach społecznościowych.

W ramach projektu trzeciego pracownicy placówek dyplomatycznych byli informowani o postępach w realizacji projektu. Przedstawiciele placówki dyplomatycznej w Pretorii przeprowadzili wizytę u partnera projektu podczas realizowanej budowy.

W ramach projektu czwartego, partner projektu na bieżąco informował placówkę dyplomatyczną o przebiegu realizacji projektu. Pracownicy MSZ oraz Ambasady RP

¹⁶ Strony internetowe <https://prospe.org/project/polska-pomoc-rozwojowa/>; <https://camillians.ge/en/donors-and-partners/polish-aid/>; <https://pl-pl.facebook.com/FundacjaProSpe>

w Autonomii Palestyńskiej uczestniczyli w wydarzeniach związanych z funkcjonowaniem Domu Pokoju w Betlejem.

(akta kontroli tom I str. 221 - 234)

10

W żadnym z badanych projektów nie zaistniały przeszkody w realizacji celów projektu. Miały natomiast miejsce sytuacje, które utrudniały sprawną realizację zadań i wymagały ich modyfikacji. W zakresie projektu pierwszego, do zmian przyczyniła się pandemia Covid-19 wywołana wirusem SARS – CoV -2. Zmiany w budżecie nie wymagały zawierania Aneksu. Dotyczyły one przesunięć w kosztach sprzętu jednak przy niezmienionej kwocie przeznaczonej na ten cel. Ponadto nie wykorzystano środków na dostęp do dysku zewnętrznego (chmury), gdyż Fundacja otrzymała darmową możliwość przechowywania danych na serwerze. Z powodu trwającej pandemii i braku możliwości wyjazdu wszystkich specjalistów wystąpiły oszczędności na pozycji kosztów zakupu biletów lotniczych. MSZ wyraziło zgodę na przeznaczenie powstałych z tego tytułu oszczędności na zakup dodatkowego sprzętu. Nastąpiły ponadto zmiany (przy zachowaniu globalnej liczby godzin szkoleniowych na niezmienionym poziomie) w liczbie godzin realizowanych przez poszczególnych specjalistów. Nastąpiła zmiana w składzie kadry zespołu szkoleniowców po stronie gruzińskiej spowodowana urlopem macierzyńskim jednego z nich. Zwiększyła się liczba przeszkolonych osób z pięciu do siedmiu. W wyniku braków dostępności sprzętu medycznego na rynku, wydłużył się czas kompletowania sprzętu, co wymusiło podział jego transportu na dwie tury.

W ramach projektu drugiego nastąpiły przesunięcia w poszczególnych pozycjach kosztów (przy niezmienionej ogólnej kwocie przeznaczonej na dany cel), zmiany cen w sprzęcie wynikały z zachodzących procesów rynkowych. W związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem kadry gruzińskiej, liczba uczestników szkoleń wyniosła 25 w stosunku do 15 zaplanowanych. Zmianie uległa również pozycja w działaniu nr 2.1. Początkowo planowano zakup multimedialnego programu diagnostyczno-terapeutycznego (indywidualna terapia logopedyczna). Jednak z uwagi na brak możliwości zmiany w jego obsłudze na język inny niż polski, podjęto decyzję o zakupie innego zestawu, zapewniającego podobny poziom rozpoznawania wad wymowy i planowania indywidualnej terapii logopedycznej.

W ramach projektu trzeciego nie wystąpiły żadne problemy nie dokonano również żadnych zmian w projekcie.

W związku z wybuchem 7 października 2023 r. konfliktu palestyńsko-izraelskiego, wystąpiły obiektywne trudności w realizacji niektórych zaplanowanych działań, dokonano również zmian w ramach projektu czwartego. Zmiany te nie wymagały zawierania aneksu do umowy. W ramach działania pierwszego wykonano dodatkowe meble do wyposażenia warsztatów. W ramach działania drugiego wykonano dodatkowe pomieszczenie niezbędne do przechowywania zakupionego w ramach projektu generatora prądu. W ramach działania 6, szkolenia nie zostały przeprowadzone przez polskich specjalistów jak pierwotnie planowano, lecz przez eksperta z Palestyny. Transportu sprzętu nie udało się zrealizować w części z uwagi na brak takich możliwości w terminie określonym w harmonogramie, stąd też zrezygnowano z zakupu i transportu urządzenia - wypiekarni.

Fundacja informowała MSZ o wszystkich przeszkodach w trakcie realizacji projektów oraz o bieżącej sytuacji. Fundacja informowała ponadto MSZ o potrzebie dokonania zmian w ramach poszczególnych działań, uzyskiwała akceptację zleceńodawcy w tych przypadkach.

11

Żaden z projektów realizowanych przez Fundację na podstawie dotacji z MSZ nie był objęty kontrolą lub monitoringiem o którym mowa w § 11 zawartych umów dotacji.

(akta kontroli tom I str. 228)

12

Każde z badanych zadań było w części wykonywane przez partnerów zagranicznych, z którymi zawierane były umowy o których mowa w §7 zawartych umów dotacji. Wszystkie umowy były zawarte przed przekazaniem środków finansowych. Opis partnerów projektu był umieszczony w załączonych do zawartych umów dotacji ofert, wraz z podpisanymi na te okoliczność listami intencyjnymi. W zawartych umowach określone były działania i zadania do realizacji oraz kwota która będzie przekazana na rachunek partnera, w wysokości kosztów poszczególnych działań określonych w budżecie projektu po otrzymaniu środków z MSZ.

We wszystkich badanych projektach, środki finansowe były przekazywane w terminach pozwalających na bieżącą realizację powierzonych zadań.

Umowy partnerskie zawierały zapisy określone w §7 ust. 3 zawartych umów dotacji tj. zobowiązania do korzystania zgodnie z założeniami projektu z środków materialnych zakupionych w projekcie (np. sprzętu, wyposażenia) przez okres trzech lat.

W umowach zawarty był ponadto obowiązek przekazania liderowi projektu wszelkich informacji niezbędnych do sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu. Zawarte umowy partnerskie w badanych projektach zawierały zapisy umożliwiające przeprowadzenie kontroli przez lidera projektu. Prezes wyjaśnił, że koordynatorzy projektów po stronie polskiej i zagranicznej, jak również księgowe byli w stałym kontakcie. Ponadto organizowane były cykliczne video konferencje mające na celu bieżącą weryfikację podejmowanych działań, podejmowanie ustaleń oraz usprawnienie komunikacji wewnątrz projektowej. Na potrzeby każdego z badanych projektów, tworzony był wspólny dysk online, gdzie umieszczane były dokumenty projektowe.

(akta kontroli tom I str. 457 - 463, tom II str. 154 - 157, tom III str. 75 - 86, tom IV str. 76 - 83, 229 - 233)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieterminowe złożenie sprawozdań z realizacji projektów DWR/PPR2022/032/1/2022 oraz DWR/PPR2023/055/1/2023. Sprawozdania zostały złożone po upływie 30 dniowego terminu określonego w §12 ust. 3 zawartych umów dotacji

(akta kontroli tom I str.230 - 244, 255)

2. Brak trwałego oznaczenia dowodów księgowych w zakresie finansowania ze środków dotacji MSZ w zakresie projektów: DWR/PPR2021/055/1/2021, DWR/PPR2022/032/1/2022 oraz DWR/PPR2023/055/1/2023, co było niezgodne z § 8 ust. 3 zawartych umów, zgodnie z którym *Zleceniodawca zobowiązuje się do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją projektu zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości. Dodatkowo opis powinien zawierać informacje wskazane we wzorze Sprawozdania z wykonania projektu stanowiącego załącznik nr 6 do umowy.* Fundacja dokonywała stosownych opisów, jednak były one dokonywane w ramach wymienionych trzech projektów na osobnej kartce.

Prezes wyjaśnił, że zgodnie z wytycznymi MSZ zawartymi w Umowie oraz z przepisami krajowymi dotyczącymi dokumentów księgowych wszystkie dokumenty finansowe (faktury, rachunki, itd.) były opisywane w sposób zawierający wszystkie niezbędne informacje m. in. źródło finansowania, pozycja w budżecie, itd. Jednak z uwagi na to, że pełen opis zajmuje dużo miejsca i nie na wszystkich dokumentach jest możliwy do umieszczenia z uwagi na rozmiar. Zastosowaliśmy rozwiązanie dopuszczone przez przepisy krajowe mówiące o tym, że „w przypadku braku możliwości umieszczania wymaganych zapisów na odwrocie dokumentu dopuszcza się naniesienie na osobnej kartce, przy czym kartka ta musi być opisana przez podanie przynajmniej faktury/innego dokumentu”. Każdy dokument ma z przodu nadany nr. księgowy odpowiadający tylko jednemu projektowi. Dodatkowo jedną z zasad opisywania dokumentów finansowych jest trwałe złączenie dokumentu finansowego wraz z opisem.

Zgodnie z załącznikiem nr. 6 do umowy dotacji, „każdy dokument finansowy związany z realizacją projektu powinien zawierać sporządzony w sposób trwały opis zawierający informacje: w ramach której pozycji budżetowej pokryta została wydatkowana kwota, z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie zakupionych towarów, usług lub innego rodzaju opłaconej należności. Informacja powinna być podpisana przez osobę odpowiedzialną za sprawy dot. rozliczeń finansowych organizacji lub podmiotu. dokumenty finansowe wystawione w walucie obcej powinny w opisie dokumentu dodatkowo określić łączną kwotę płatności/wydatku w walucie obcej, zastosowany kurs wymiany waluty do przeliczenia wydatku w PLN oraz łączną kwotę wydatku PLN”.

Spięcie dwóch dokumentów - dowodu księgowego oraz jego opisu, nie jest tożsame z trwałym umieszczeniem ww. zapisów na dowodzie. Zdaniem NIK, dopuszczalne jest załączanie zapisów na osobnej kartce w przypadku braku miejsca na dokumencie księgowym. Jednak zapis informujący o dofinansowaniu Projektu z dotacji MSZ winien być dokonany na oryginalnym dokumencie księgowym. Spośród badanych dokumentów, warunek ten został spełniony jedynie w zakresie projektu DWR/PPR2023/039/2, gdzie zastosowano oznaczenie w postaci pieczęci.

(akta kontroli tom I str. 162 - 168, 221 - 224, 242 - 252, 260 - 261, tom II str. 7 - 107, tom III str. 9 - 74, tom IV str. 5 - 52, 165 - 226)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjąć działania mające na celu terminowe przekazywania sprawozdań z realizowanych projektów finansowanych z dotacji Budżetu Państwa.
2. Dokonywać trwałego oznaczania dowodów księgowych w zakresie źródeł ich finansowania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 27 września 2024 r.

Kontroler
Magdalena Grabowska
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
p. o. Wicedyrektor
Witold Pałasz

/-/

/-/